

Bijlage 1: Scenario's kostendelersnorm

In dit document wordt van een aantal huishoudtypes inzichtelijk gemaakt wat de introductie van de kostendelersnorm betekent voor het inkomen van de bewoners.

I Algemeen

De nieuwe WWB bepaalt de hoogte van de bijstandsnorm van klanten, die samen met anderen in een woning wonen. Het verschil met de huidige situatie :

In de huidige WWB is de 'kale' basisnorm wettelijk bepaald. Een alleenstaande heeft als basisnorm 50% van de gehuwdennorm (gehuwdennorm = gelijk aan het wettelijk minimumloon). De wet bepaalt ook, dat de gemeente die norm moeten aanvullen met een toeslag afgestemd op de woonsituatie. In Utrecht bedraagt die toeslag 10% van de gehuwdennorm, wanneer de klant de woonkosten kan delen. Een alleenstaande klant krijgt in Utrecht dus, ongeacht het aantal medebewoners, 60% van de gehuwdennorm.

Uitgangspunt bij de nieuwe WWB is, dat de wettelijke bijstandsnorm lager is naarmate er met meer mensen de kosten gedeeld kunnen worden. Toeslagen of verlagingen zijn niet meer van toepassing.

In de wet staat een formule waarmee de bijstandsnorm berekend moet worden:

$$\frac{(40\% + \text{aantal personen} \times 30\%)}{\text{Aantal personen}} \times \text{rekennorm (de gehuwdennorm, afgestemd op leeftijd van de klant)}.$$

De formule is ingewikkeld. Daarom wordt hieronder de uitkomst van de formule voor klanten met één tot drie medebewoners uitgerekend:

Een klant met één medebewoner krijgt 50% van de gehuwdennorm, dit is 10% minder dan nu.

Een klant met twee medebewoners krijgt 43,3% van de gehuwdennorm, dit is 16,7% minder dan nu.

Een klant met drie medebewoners krijgt 40% van de gehuwdennorm, dit is 20% minder dan nu.

II Voorbeeldsituaties

Bij deze voorbeelden is de hoogte van de huidige bijstandsnorm voor gehuwden als uitgangspunt genomen, excl vakantiegeld en afgerond op hele bedragen.

Stel, huidige situatie is:

Norm gehuwden 21 jaar en ouder	€ 1300 (50% hiervan is € 650, 43,3% is €563)
Norm gehuwden 21 jaar en ouder met 10% verlaging	€ 1170
Norm alleenstaande met toeslag 10%	€ 775
Norm alleenstaande ouder met toeslag 10%	€ 1034

Huishoudtype	Norm oud in €	Norm nieuw in €	Vershil in €
1. Moeder met jong kind en met kind > 23 beiden WWB	1034+775=1809	650+650+1300	509 (-28%)
2. Drie broers allen WWB	775 x 3= 2325	563 x 3=1689	636 (-27%)
3. Thuiswonend kind > 23met WWB ouders werken	775	563	212 (-27%)
4. Echtpaar in WWB met inwonende broer die werkt	1170	563 x 2=1126	44 (-3,7%)
5. Man van bovenstaand echtpaar gaat werken en verdient 1400	---	----	
6. Echtpaar in de WWB met inwonend kind dat studeert	1300	1300	--

Toelichting:

1. In de huidige situatie hebben moeder en kind ieder een eigen uitkering. De toeslag van moeder en kind bedraagt nu bij beiden 10% ipv 20%, omdat zij de woonkosten kunnen delen. In de nieuwe situatie vallen beiden onder de kostendelersnorm. De kostendelersnorm bij twee personen is altijd 50% van de norm. De achteruitgang in het gezinsinkomen is in dit geval 28%.

2. Drie broers die samen in een huis wonen krijgen nu een WWB uitkering met een toeslag van 10%. In de nieuwe situatie vallen zij onder de kostendelersnorm en valt de totale uitkering 27% lager uit.
3. Thuiswonende kinderen krijgen geen toeslag meer van 10%, maar vallen ook onder de kostendelersnorm. De uitkering is 27% lager.
- 4 en 5. Bij een echtpaar blijft de gezamenlijke middelentoets bestaan. Dit betekent dat als een van de twee gaat werken en genoeg verdient voor allebei, er geen recht op bijstand meer bestaat.
6. Inwonende kinderen die studeren vallen buiten de kostendelersnorm.